

AKTIVITETER FRA FAFO

[Tidligere seminarer](#)

Seminar 21. mai: Kunnskapsutvikling om arbeidsinnvandring. Hva er drivkreftene bak migrasjonsstrømmene fra øst til Norge, og hva er konsekvensene for norsk økonomi og arbeidsliv? Fafo og Frischsenteret

inviterer til seminar den 21. mai for å presentere prosjektet *Kunnskapsutvikling om arbeidsinnvandring*, utført på oppdrag for Arbeids- og sosialdepartementet. I tillegg vil [Douglas Massey](#) (Princeton University) innlede om erfaringene med arbeidsmigrasjon til USA. Informasjon om program og påmelding kommer. (Fafo Østforum, 24.03.15)

Leder: Norsk er nøkkelen.

- Fafo-rapporten «Innvandrerne som skulle klare seg selv» peker på at språkopplæring og tiltak mot sosial dumping er avgjørende for å sikre god integrering. Norge er helt avhengig av de mange arbeidsinnvandrerne. Det minste samfunnet kan gi tilbake er god språkopplæring, skriver Adresseavisen på lederplass (10.03.15) Les mer om, og last ned, [Innvandrerne som skulle klare seg selv](#) (Fafo-rapport 2013:31)

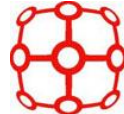
NYHETSSAKER FRA VÅR NYHETSTJENESTE

ALLMENNGJØRING

[Temaside om allmenngjøring](#)

Allmenngjøring i elektro fra 1. mai.

Landsoverenskomsten for elektrofagene blir allmenngjort fra 1. mai 2015, heter det i vedtaket fra Tariffnemnda. Avtalen omfatter rundt 17 000 arbeidstakere over hele landet. Offshore er unntatt. (Arbeids- og sosialdepartementet, 12.03.15) [Protokoll og forskrift](#) (Tariffnemnda, 12.03.15) Se også: [- Skuffet over at så få bestemmelser er tatt med](#) (EL & IT, 17.03.15)

- Behov for ny lov om allmenngjøring

- Dagens allmenngjøringssystem er for rigid, mener forbundsleder Hans O. Felix. Landsmøte i EL & IT Forbundet skal denne uken behandle en uttalelse om sosial dumping, der ett av kravene er at dokumentasjonskravet i allmenngjøringsloven må bortfalle eller endres. (EL & IT, 09.03.15)

NHO Transport er positiv til allmenngjøring i gods og turbil. Arbeidsgiversiden i

tariffavtalen for gods står nå sammen med sjåførenes fagforening Yrkestrafikkforbundet om allmenngjøring. NHO Transport følger NLF i sitt hørings svar til departementet. (Conpot, 12.03.15) Se også: [Styret er positive til allmenngjøring i gods og turbil](#) (NHO Transport, 12.03.15)

Mens NHO Logistikk og Transport, Virke og Spekter er negative til allmenngjøring i gods og turbil:

- Allmenngjøring skal ikke brukes til å hindre konkurranse (NHO Logistikk og Transport, 10.03.15)

- Mot allmenngjøring av turbussavtalen (Virke, 16.03.15)

- Ikke behov for allmenngjøring innen gods og buss (Spekter, 13.03.15)

ARBEIDSMARKEDSKRIMINALITET, USERIØSITET OG SOSIAL DUMPING

Stavanger: Åpning av senter mot arbeidskriminalitet. Ansatte i politiet, NAV, Skatteetaten, Arbeidstilsynet og kemneren i Stavanger skal jobbe ved

samme bord og mye ute i felten i kampen mot svart arbeid. Det tverretatlige samarbeidet skal rette innsatsen mot sentrale aktører, spesielt innen bygg- og anleggsbransjen. (Rogaland Avis, 16.03.15) Se også: [Kristiansand ønsker også senter mot arbeidslivskriminalitet](#) (NRK Sørlandet, 17.03.15)

SKIEN KOMMUNE

«Skienmodellen» mot sosial dumping. – Det er

viktig at det offentlige er seriøse som byggherre, og stiller krav slik at det blir vanskeligere for de useriøse å nå opp i anbudskonkurranser. Skienmodellen er et virkemiddel som alle norske kommuner kan bruke i arbeidet mot sosial dumping, sa Ådne Naper på SVs landsmøte. (Telemarksavisa, 15.03.15)

[- Bodø kommune må ta grep mot sosial dumping.](#)

Bodø Arbeiderparti ønsker at problemet med sosial dumping blir et kommunalt ansvar. De får støtte av LO-leder Gerd Kristiansen. - Utenlandske arbeidere blir utnyttet, og seriøse bedrifter blir utfordret på pris når andre bedrifter henter inn arbeidere som arbeider for lavere lønn, sa Kristiansen. (Avisa Nordland, 14.03.15)

ARBEIDSINNVANDRING

[Temaside om arbeidsinnvandring](#)

[Uenighet om ansvar for barna.](#)

Aftenposten har i flere artikler sett på konsekvensene av fri flyt av arbeidskraft i Europa. Unicef etterlyser en bedre tilrettelegging for utenlandske arbeidstakere som har barn i hjemlandet. – Opp til hver enkelt arbeidsplass, svarer NHO. (Aftenposten, 22.03.15) Se også: [Foreldrene måtte forlate sønnene i Polen](#) (Aftenposten, 19.03.15) [Moren måtte la datteren bli igjen i Spania](#) (Aftenposten, 18.03.15)

[Arbeidsinnvandring er en årsak til produktivetsnedgang.](#)

Statsminister Erna Solberg (H) mener vi må forberede oss på samme levestandard som andre europeiske land. Hun mener den rekordstore arbeidsinnvandringen som har vært siden EU-utvidelsen i 2004 må ta en stor del av ansvaret for at produktiviteten har gått ned. (Bergens Tidende, 18.03.15)

[Kommentar: Fattige](#)

[arbeidsinnvandrere.](#) Regjeringen bør tenke seg nøye om når den nå ønsker å myke opp reglene i arbeidslivet. Den må sørge for at arbeidsinnvandrere ikke får en enda mer utsatt posisjon enn de allerede har. Vi er ikke tjent med å få en ny «underklasse» i Norge som fallbyr sine tjenester i et mer uregulert arbeidsmarked, skriver Are Vogt Moum. (Utrop, 09.03.15)

Se også saken til høyre

[Ser tendenser til ny underklasse i Norge.](#)

Caritas, som driver Informasjonssenteret for arbeidsinnvandrere, er bekymret for at arbeidsinnvandrere som kommer til Norge, ender i fattigdom. Jurist Olav Dalberg mener å se en økning i saker som omhandler sosial dumping og utnyttelse. (Utrop, 09.03.15)

[Svenskene er den nest størst](#)

[innvandrerguppen.](#) I overkant av 55 000 svensker har tatt turen over grensen for å jobbe. Det er dobbelt så mange som i 2005. Varehandel, utleie fra vikarbyrå og servicenæring er blant de dominerende yrkesområdene blant de mellom 15 og 29 år. (Aftenposten, 09.03.15) Se også: [- Svenskene kan gjøre nordmenn mer ambisiøse](#) (Aftenposten, 08.03.15)

[Lav organisasjonsgrad blant](#)

[arbeidsinnvandrere.](#) Manglende organisering blant arbeidsinnvandrere kan svekke den norske arbeidslivsmodellen. Noen østeuropeiske bygningsarbeidere tør ikke organisere seg. - Den viktigste grunnen er at de ikke kjenner til fagforeningene eller ikke har blitt spurt, presiserer Fafo-forsker Line Eldring. (NRK Hordaland, 06.03.15)

[Kronikk: På tide at Norge verdsetter arbeidsinnvandring.](#)

- Vi streiker, kjemper og forhandler oss til høyere lønn, bedre betingelser og tryggere arbeidsforhold. Samtidig vil vi betale minst mulig for tjenester vi ønsker utført på egen bil og i eget hjem. Det er på tide at Norge verdsetter arbeidsinnvandringen ved å bidra til rettigheter på lik linje med norske arbeidstakere, skriver Katrine Gjessing Halvorsen. (Romerikes Blad, 05.03.15)

FISKERINÆRINGEN

[Mangler oversikt over mannskap på fiskebåter.](#)

Ingen offentlige myndigheter har oversikt over hvem som er mannskaper på fiskebåter.

Dette gjør både redningsarbeid og kampen mot sosial dumping vanskeligere, mener Norsk Sjømannsforbund. (NRK Finnmark, 23.03.15) Se også: [Sosial dumpingsaker blir ikke prioritert](#) (NRK Finnmark, 20.03.15)

[Norsk Sjømannsforbund frykter sosial dumping på norske fiskebåter.](#)

Det er stadig vanligere at norske fiskefartøyer rekrutterer mannskaper fra lavkostland i Øst-Europa. Men den såkalte deltakerloven krever at minst halvparten av mannskapet ombord på fiskefartøyet skal være bosatt i en norsk kystkommune. (NRK Finnmark, 18.03.15) Se også: [Tar avstand fra sosial dumping](#) (Norges Fiskarlag, 18.03.15)

TRANSPORTBRANSJEN

[Foretrekker kabotasjeregler og økt kontroll fremfor allmenngjøring.](#)

Nestlederen i Europaparlamentets transportkomite mener at Tysklands minstelønn og andre lands planer om

allmenngjøring av minstelønnsatser innen transportsektoren ikke er en god idé. Han mener utfordringene i stedet må løses via klarere kabotasjeregler og økt kontrollvirksomhet. (NHO Transport, 20.03.15)

[Døgnbemanning ved grensekontrollen.](#)

Langtransportsjåfører venter med å krysse grensen til Vegvesenets

folk er gått hjem for dagen. Nå skal Vegvesenet få døgnbemanning ved grensekontrollen, slik at de kan luke ut flere vogntog som utgjør en fare på veien. Trolig er ordningen på plass i løpet av året. (NRK, 09.03.15)

[Kommentar: Internasjonalisering av transportsektoren.](#)

Konflikten i flyselskapet Norwegian illustrerer hvordan internasjonalisering av en sektor setter arbeidsplasser og

arbeidsvilkår under et betydelig press. Det er på tide at norske politikere tydeliggjør de sentrale prinsippene som skal være førende for norsk arbeidsliv, og ikke overlater roret til kreative arbeidsgivere, skriver sjømannsorganisasjonene i Norge. (Norsk Sjømannsforbund, 06.03.15)

RETTSAVGJØRELSE

[EU-domstolen: lovlig å begrense innleie.](#)

Saken gjaldt innleie av arbeidstakere ved Shell Aviation i Finland. Dette er den første dommen om fortolkning av vikarbyrådirektivet.

Advokaten til den finske fagforeningen, Jari Hellsten, mener at dette betyr at direktivet ikke kan begrense partenes forhandlingsrett (Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC, 17.03.15). [Les hele dommen](#) (EU-domstolen, 17.03.15) (dansk) [Vikarbyrådirektivet](#) (dansk)

[Avviser brudd på vikarbyrådirektivet.](#)

ESA henvendte seg i januar til Norge for å undersøke om det finnes ulovlige hindringer for

bemanningsbyråene i de norske tariffavtalene. Regjeringen sendte forespørselen videre til partene i arbeidslivet. Etter å ha spurt alle forbundene svarer LO: Nei, norske tariffavtaler bryter ikke vikarbyrådirektivet. (Fri Fagbevegelse, 14.03.15)

[Irsk vikarbyrå dømt for sosial dumping i Frankrike og i Nederland.](#)

Det irske vikarbyrået Atlanco RIMEC er dømt for sosial dumping både i Frankrike og i Nederland. Den europeiske Bygg- og Trearbeider Føderasjonen (EFBWW)

hadde en stor kampanje mot vikarbyrået for tre år siden. (EL & IT, 19.03.15)

[Medhold i EU-domstolen for finsk lønn i Finland.](#)

Det er fire år siden det finske elektrikerforbundet startet arbeidet for at polske elektrikere skal ha finsk lønn for arbeid i Finland.

Nylig fikk de medhold i EU-domstolen, men de forventer at motparten anker. (Fri Fagbevegelse, 13.03.15)

[- Arbeidsmarkedet vil bli mer todelt. -](#)

Kun utenlandsk arbeidskraft vil akseptere å jobbe på de vilkårene dommen i Brødrene Langset-saken godkjenner. Dermed vil arbeidsmarkedet bli enda mer todelt, sier LO-advokat Håkon Angell. (Fri Fagbevegelse, 11.03.15) Les også: [- Dommen er et reinspikka klassevik](#) (Fri Fagbevegelse, 10.03.15) [Sviende tap i Arbeidsretten](#) (Fri Fagbevegelse, 10.03.15)

[Skal arbeidsgiver betale borteboertillegg ved frivillig pendling?](#)

Nei, sa Arbeidsretten, og Brødrene Langset AS ble frifunnet i en

sak NHO/Norsk Industri har ført for retten. Mange av arbeidstakerne har sitt hjemsted i Polen, og det følger av dommen at de blir vurdert som arbeidsinnvandrere og "frivillige pendlere". Dommen var enstemmig. (NHO, 10.03.15) Last ned [dommen](#) (Sak 22/2014, Arbeidsretten 09.03.15)

ANDRE NYHETER

[Veileder andre polske arbeidstakere i Norge.](#)

Etter at hun selv ble grovt utnyttet som butikkmedarbeider, valgte polske Ewa Stensrød å slåss.

Og vant. Nå lever hun av å hjelpe andre polske arbeidere i Norge. - Mange blir utnyttet. De får ikke de samme betingelser som norske, sier Stensrød, som kom til Norge i 2000. (Moss Avis, 17.03.15)

[Debatt: «Eksport» av kontantstøtte til Polen.](#)

- Norge nyter godt av de ca. 150 000 polakkene. Gjennom sitt forbruk skaffer de nordmenn

arbeidsplasser, holder renten nede og skaper økonomisk vekst. Polakkene bidrar på alle felt i samfunnet. Hvis kontantstøtten skulle kuttes ned med en gang de krysser Norges grense, vil dette rett og slett være et landeveisrøveri, skriver journalist Henryk E. Malinowski. (Dagbladet, 11.03.15)

[- Au-pair-ordninga er ein vinn-vinn situasjon.](#)

Norske familiar med au-pair ser på au-pairane som arbeidstakarar og hardarbeidande heltar, ikkje som utvekslingsstudentar frå ein framand

kultur, seier Guro Korsnes Kristensen som har forska på norske kvinner og menn som har valt å skaffe seg privat hjelp i heimen. (Kilden, 09.03.15)

[Kronerulling til polske brannofre.](#)

Sju polske menn omkom i brannen i Drammen i 2008. I gjennomsnitt fikk hver av familiene som ble rammet av

brannen en utbetaling på mellom 100.000 og 200.000 kroner. Etter NRKs Brennpunkt-dokumentar om brannen, ønsker nå flere privatpersoner å hjelpe de etterlatte i Polen. (Fri Fagbevegelse, 09.03.15)

[Belgisk byggebransje: 50 prosent utenlandsk arbeidskraft.](#)

Byggebransjen i Belgia domineres nå helt av utenlandsk arbeidskraft.

Annen hver yrkesaktiv kommer enten fra et naboland eller fra de "nye" EU-medlemslandene i øst. (LO Brussel, 06.03.15)

FLERE NYHETER finner du på [Fafø Østforums nettside](#)

[Nyhetsarkivet](#)

[Bakgrunn](#)
[Deltakere](#)
[Kontakt](#)

Fafø Østforum er en forskningsstøttet møteplass som gir oppdatert kunnskap om virkningene av EU/EØS-utvidelsene, arbeids- og bedriftsvandringer, endringer i politikktutforming og innsikt i praktiske erfaringer. Gjennom seminarer og nettside er Fafø Østforum en kunnskapsleverandør på temaet. Forumet har i dag 23 deltakere - bedrifter, organisasjoner og offentlige instanser. Forumet er åpent for flere deltakere. Interesserte kan ta kontakt med Fafø Østforums prosjektleder [Line Eldring](#).

[FoU](#)
[Off dokumenter](#)
[Statistikk](#)
[Andre publ](#)
[Fafø Østforum publ](#)

På [nettsiden](#) finner du nyhetsklipp om EU-utvidelsen, informasjon om Fafø Østforums aktiviteter, derav program for kommende seminarer og foredragsfoiler fra tidligere seminarer. I Kunnskapsbasen finner du en rekke publikasjoner, se linker i venstre kolonne.

[Bestill nyhetsbrev](#)

[Avbestill](#)

[Nyhetsbrevarkiv](#)

Om nyhetsbrevet: Fafo Østforums elektroniske nyhetsbrev sendes ut jevnlig, og gir deg informasjon om Østforums seminarer, nye publikasjoner, samt tematisert utvalg av nyhetssaker fra vår nyhetstjeneste. Det er gratis å abonnere på nyhetsbrevet. Utskriftsvennlig pdf-versjon av nyhetsbrevene finner du i nyhetsbrevarkivet.

Kontakt:

Fafo, Postboks 2947 Tøyen, 0608 Oslo. Besøksadresse: Borggata 2b. [Google kart](#)

Tlf: (+ 47) 22 08 86 00. Fax: (+ 47) 22 08 87 00 www.fafo.no